

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Konferencja

**Rewitalizacja przestrzeni
publicznych „Main Street” -
Główna ulica**

**Częstochowa,
16-17 grudnia 2008**

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Miejski Program Rewitalizacji został opracowany i uchwalony uchwałą nr 667/XLV/2005 Rady Miasta Częstochowy w dniu 23 maja 2005 r. Jest to program wieloletnich działań w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzennej prowadzących do rewitalizacji terenu

W związku z nowym okresem programowania Unii Europejskiej na lata 2007-2013 została przyjęta Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Częstochowy uchwałą nr 393/XXXIV/2008 Rady Miasta Częstochowy w dniu 6 listopada 2008 roku.

Przyjęcie Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Częstochowy jest jednocześnie przyjęciem nowego podejścia do planowania rozwoju i koordynacji działań Gminy oraz jej partnerów społecznych i gospodarczych.

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica

- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

OBSZARY REWITALIZACJI MIEJSKIEJ I POPRZEMYSŁOWEJ

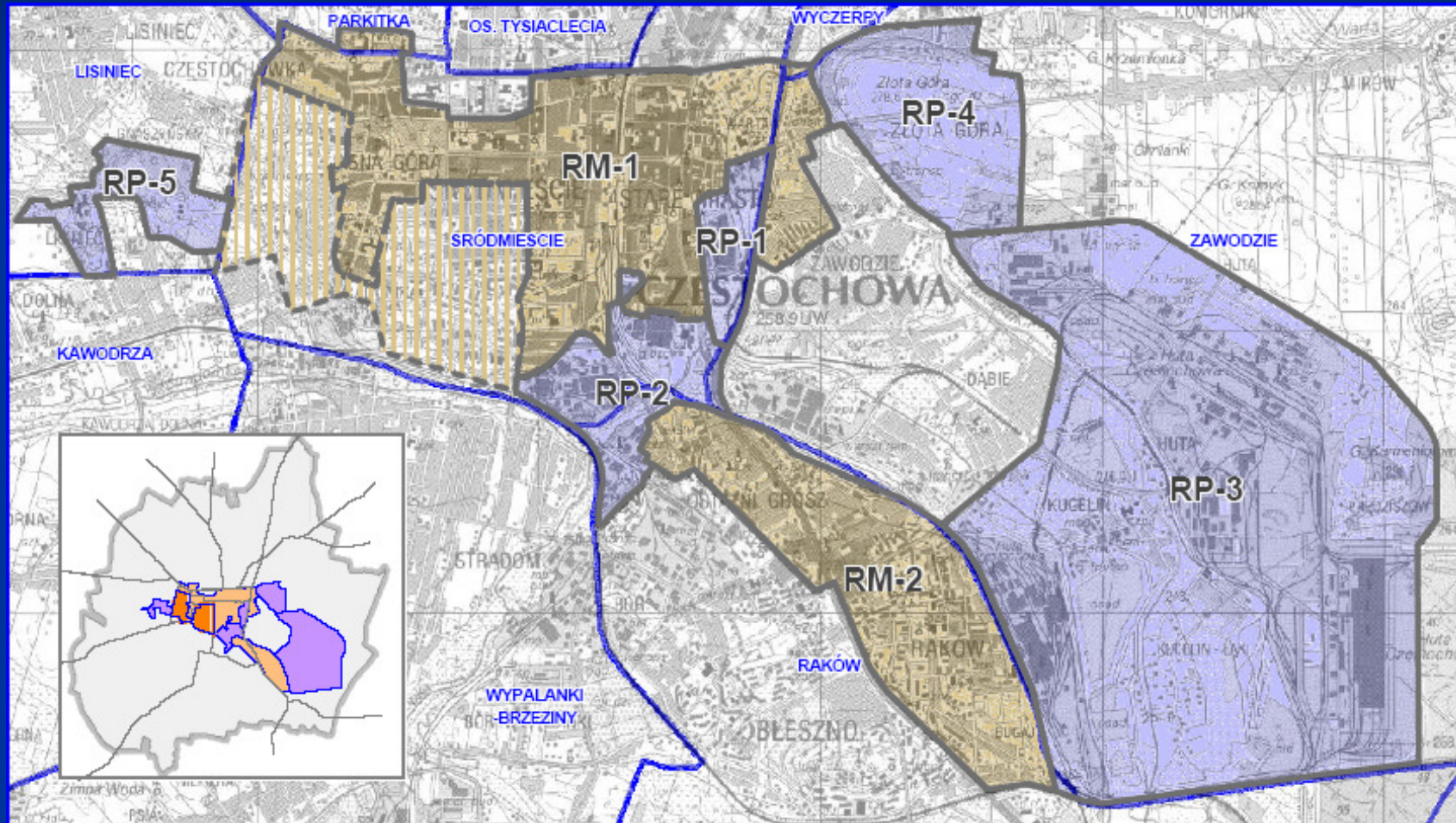
W wyniku diagnozy sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej zidentyfikowano szereg problemów, które są najbardziej widoczne w dwóch obszarach rewitalizacji miejskiej oraz pięciu obszarach rewitalizacji przemysłowej:

- RM 1 - Śródmieście,**
- RM 2 - Raków - Ostatni Grosz,**
- RP 1 - Papiernia - Warta,**
- RP 2 - Wełnopol - Elanex,**
- RP 3 - rejon Częstochowskiego Parku Przemysłowego,**
- RP 4 - Złota Góra,**
- RP 5 - rejon stawów "Bałtyk" - "Adriatyk".**

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

OBSZARY REWITALIZACJI MIEJSKIEJ I POPRZEMYSŁOWEJ

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica
- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Program rewitalizacji umożliwia gminie i jej partnerom staranie się o pozyskanie na realizację jego projektów europejskich funduszy.

Posiadanie programu przez gminę jest warunkiem koniecznym przy składaniu wniosków konkursowych do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego z Priorytetu VI działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 6.2.1-„duże miasta”

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

W pracy nad aktualizacją programu przyjęto zasadę planowania otwartego z udziałem podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji i aktywizacji dzielnicy oraz z udziałem potencjalnych beneficjentów Programu.

W procesie analizowania i diagnozowania stanu obszarów posługiwano się danymi statystycznymi oraz badaniami ankietowymi.

Jako podstawową zasadę przyjęto zachowanie spójności z dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta oraz konieczność dostosowania zapisów MPR do nowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

W ramach Miejskiego Programu Rewitalizacji w dniach 4 i 5 sierpnia 2008 roku, została przeprowadzona uliczna ankieta, dotycząca działań na rzecz rozwoju dzielnic wskazanych w programie rewitalizacji.

Ankiety były przeprowadzane w oznaczonych namiotach w sześciu punktach miasta:

- na Rynku Wieluńskim,
- na Placu Biegańskiego,
- na Rynku Starego Miasta,
- w rejonie skrzyżowania ul. Ogrodowej i ul. Katedralnej,
- na Placu Orłąt Lwowskich,
- w rejonie skrzyżowania ul. Okrzei i ul. Lenartowicza.

Równocześnie na stronie internetowej urzędu miasta można było wypełnić elektroniczną wersję ankiety.

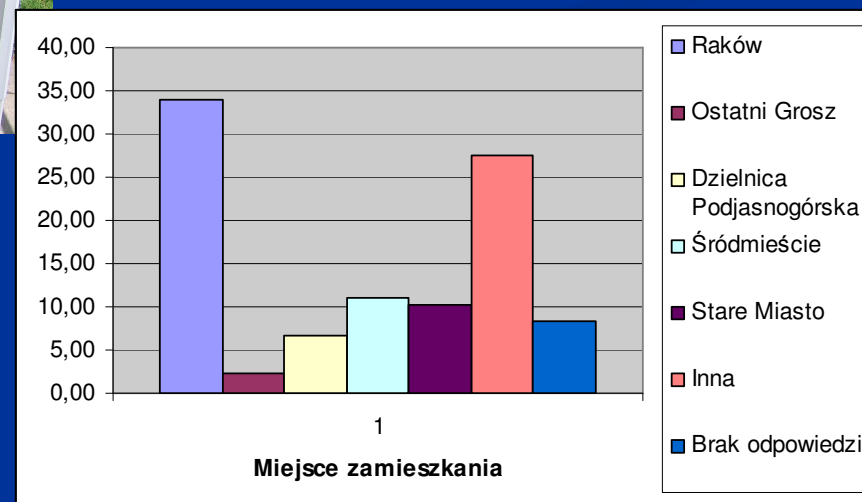
Ogółem wpłynęło 609 ankiet, w tym 187 internetowych.

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Punkt ankietowy na Ryнку Wieluńskim

Liczba wypełnionych ankiet według miejsca zamieszkania

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica
- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

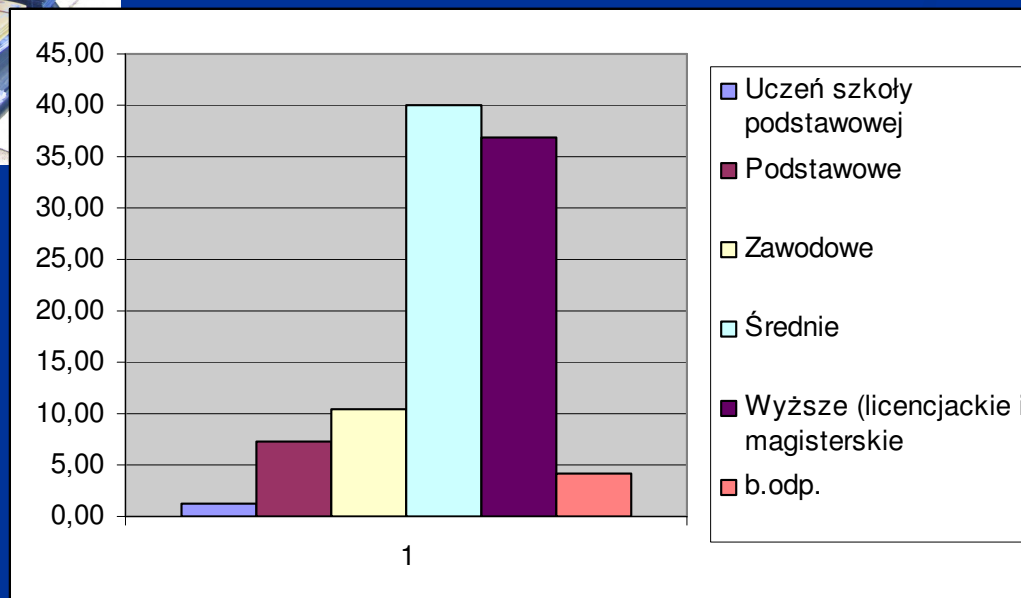

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Punkt ankietowy na Placu Biegańskiego

Struktura badanej zbiorowości pod względem wykształcenia

Konferencja

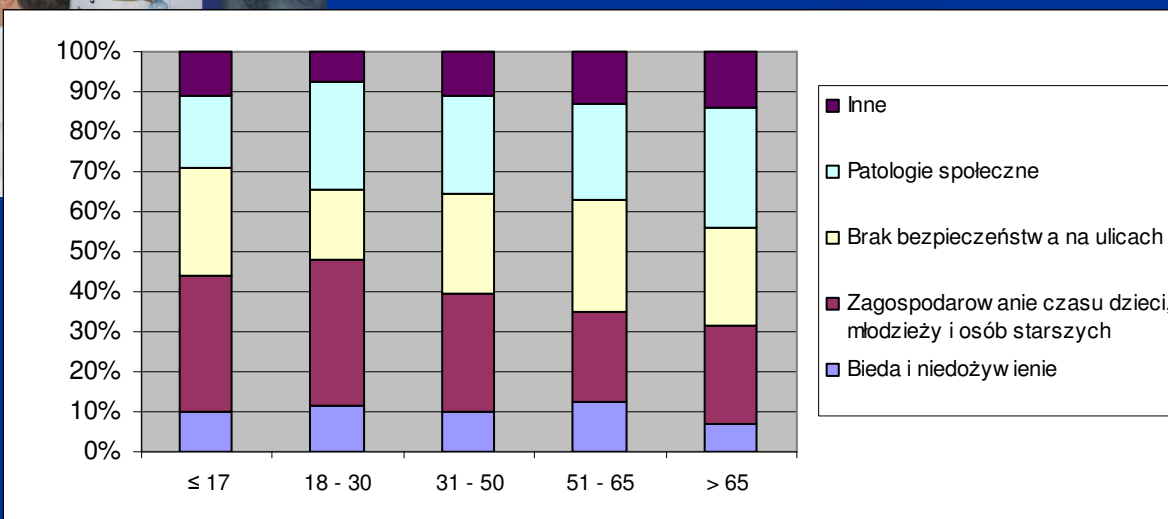
Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica
- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Punkt ankietowy na Rynku Starego Miasta

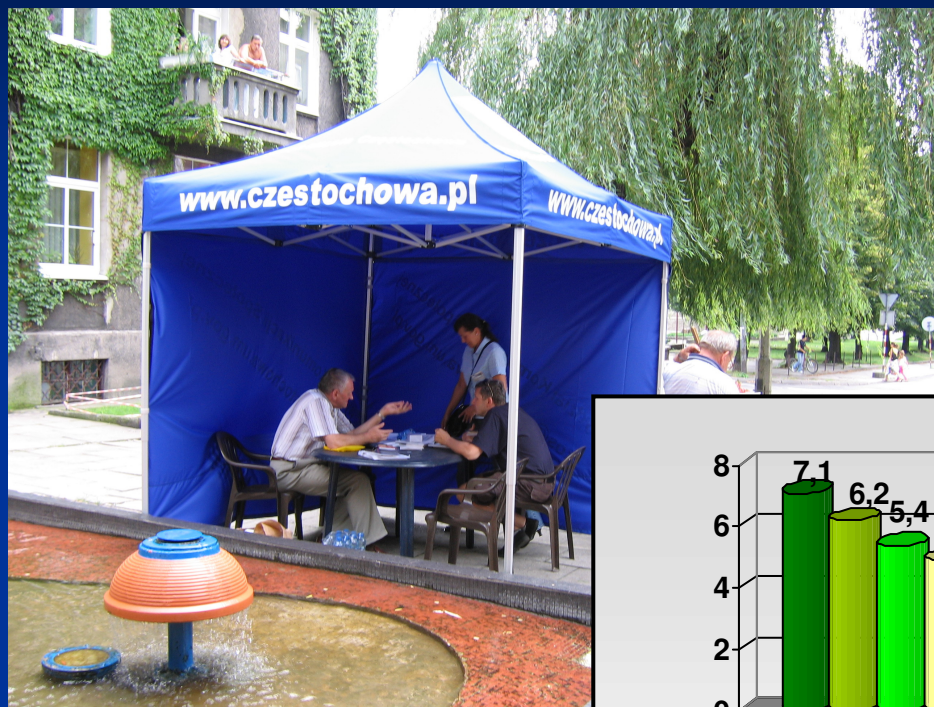
Problemy społeczne wymagające pilnego rozwiązania w opinii mieszkańców Częstochowy ze względu na kategorię wieku

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica - Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

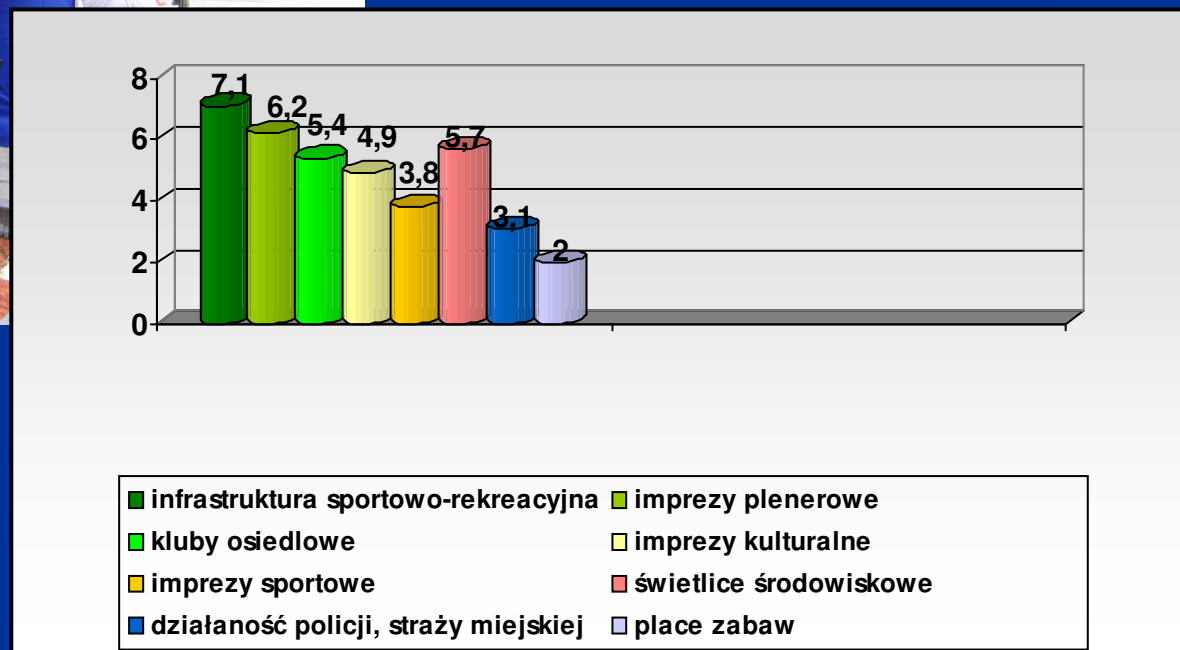
MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Punkt ankietowy przy skrzyżowaniu
ul. Ogrodowej i ul. Katedralnej

Propozycje form
działalności społecznej
ożywiających miejsce
zamieszkania w opinii
mieszkańców Częstochowy

Konferencja

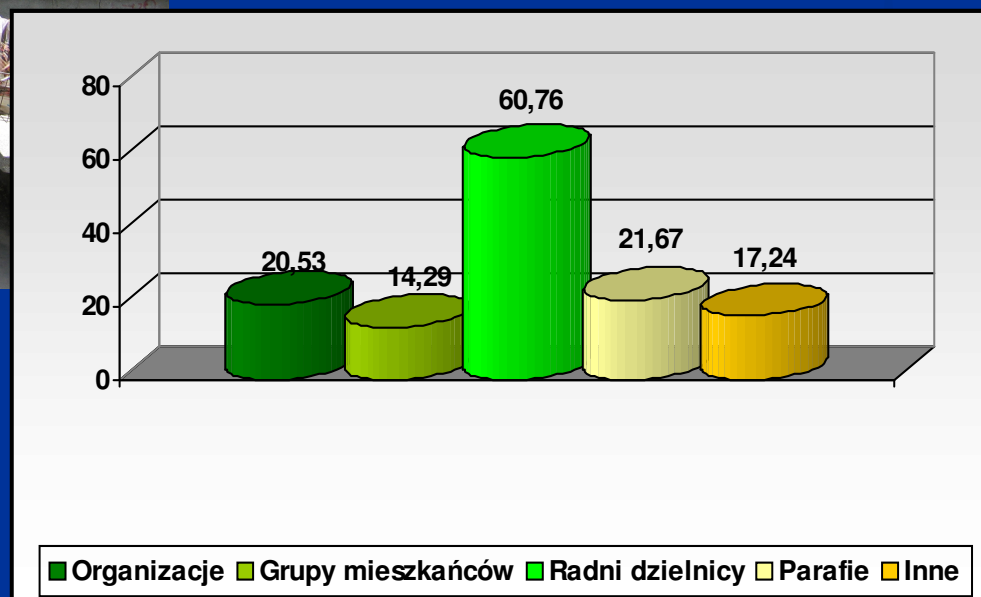
**Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica
- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008**

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Punkt ankietowy na Placu Orłąt Lwowskich

Podmioty odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów społecznych według badanych mieszkańców Częstochowy.

Konferencja

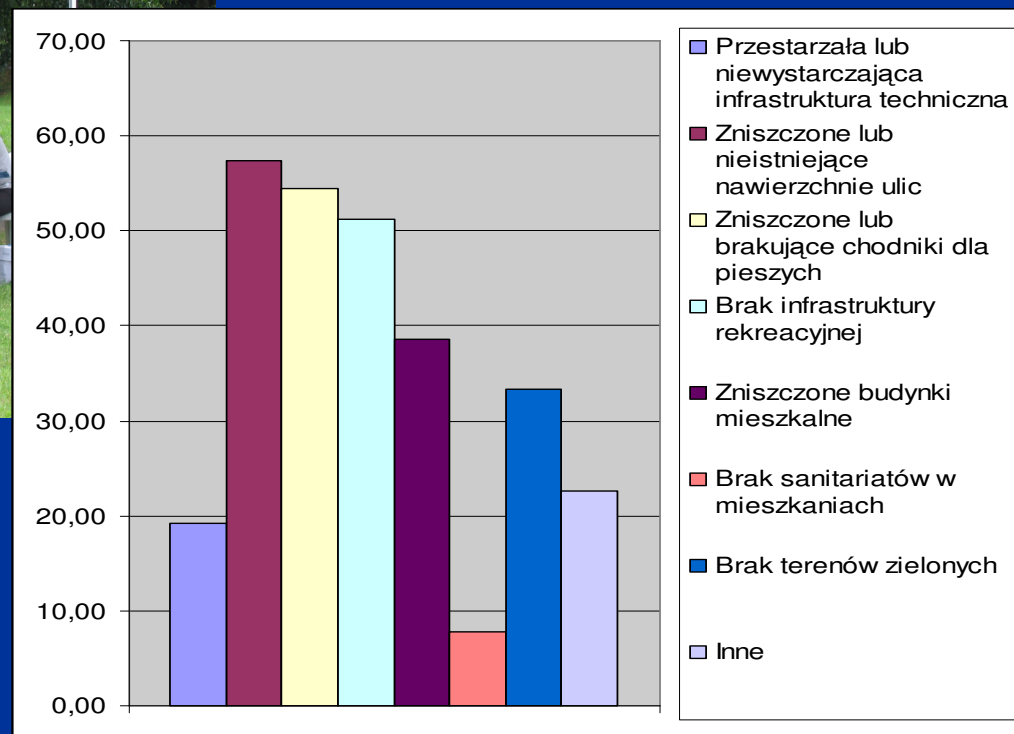
*Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica
- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008*

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Punkt ankietowy przy skrzyżowaniu ul. Okrzei i ul. Lenartowicza

Problemy natury technicznej wymagające pilnego rozwiązania

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica - Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Przeanalizowane dane, jak również przeprowadzone w dniach 4 i 5 sierpnia ankiety na temat rewitalizacji, potwierdziły, że niepokojące zjawiska dotyczące sfer przestrzennej, gospodarczej, społecznej widoczne są szczególnie w Śródmieściu, zwłaszcza jego najstarszej części, gdzie koncentruje się większość najstarszych i najbardziej zdekapitalizowanych zasobów mieszkaniowych tj W rejonie ulicy Krakowskiej, Starego Miasta oraz w rejonie Rakowa, na którym najbardziej jaskrawie widać skutki przemian restrukturyzacji dużych przedsiębiorstw.

Powstrzymanie tego procesu i włączenie zdegradowanych dzielnic w zrównoważony rozwój miasta jest celem Miejskiego Programu Rewitalizacji .

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Przy aktualizacji programu poddano również analizie zrealizowane projekty i zestawiono je według grup działań, określonych w MPR.

Pomimo trudnych warunków prowadzenia procesów rewitalizacji oraz pomimo braku wsparcia ze strony państwa udało się przeprowadzić w obszarach rewitalizacji szereg pozytywnych zmian, które w efekcie wpłynęły na ożywienie poszczególnych rejonów miasta.

Wykaz tych projektów znajduje się w załączniku nr 1 do MPR

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

W trakcie trwania programu zrealizowano szereg inwestycji gminnych, które stopniowo przyczyniają się do odnowy przestrzeni miejskiej. Szczególnie widoczne jest to w **Śródmieściu**.

Zrealizowano m in. następujące inwestycje:

- remont Ratusza Miejskiego i Odwachu wraz z ekspozycją świetlną- obiekt pełni funkcję Muzeum Częstochowskiego;
- remont Domu Duchowieństwa Prawosławnego tzw „Popówki” wraz z ekspozycją świetlną oraz przeznaczenie obiektu na Muzeum Pielgrzymowania;
- remont kamienicy przy ul. Katedralnej 8 wraz z ekspozycją świetlną z przeznaczeniem części pomieszczeń na Galerie Malarstwa i Rzeźby XIX i XX wieku oraz pomieszczenia administracyjne;
- modernizacja pawilonu wystawowego w Miejskiej Galerii Sztuki i przeznaczenie go na Muzeum Beksińskiego;
- termomodernizacje i remonty 41 budynków mieszkalnych przeprowadzone przez ZGM TBS Sp.z o.o.;
- adaptacja pomieszczeń budynku przy ul. Krakowskiej 34 na stołówkę i hostel prowadzony przez fundację "Adullam";
- budowa ogrzewalni dla bezdomnych przy ul Krakowskiej 80;
- przebudowa ul. Berka Joselewicza wraz oświetleniem;

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

cd:

- remont zabytkowej kamienicy przy Alei Najświętszej Marii Panny 24 tzw “Kamienicy Kupieckiej” wraz z ekspozycją świetlną;
- adaptacja budynku Konduktorowni PKP na Galerię Towarzystwa Sztuk Pięknych „Zachęty”;
- rewaloryzacja i remont w ciągu III Alei Najświętszej Marii Panny;
- rozbudowa Miejskiego Szpitala Zespolonego przy ul. Mirowskiej o funkcję Bloku Operacyjnego i Oddziału Intensywnej Terapii oraz Oddział Neurologii;
- modernizacja i remont budynków Muzeum Kopalnictwa i Pawilonu Wystawowego;
- Rewaloryzacja Parków Podjasnogórskich w Częstochowie –Park Staszica, Park 3 Maja wraz z modernizacją pawilonów wystawienniczych;
- Budowa Sali gimnastycznej przy LO im. C.K. Nowida
- rewaloryzacja – zieleni w I i II Alei Najświętszej Maryi Panny;
- adaptacja oranżerii w Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie w Częstochowie, ul. Jasnogórska 26, na salę terapeutyczną;
- realizacja programu naprawczego Domu Pomocy Społecznej p.w. św. Antoniego, przy ul. Wieluńskiej 1 (Zgromadzenie Zakonne Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo w Warszawie);

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

W dzielnicy **Raków**, w której bardziej są widoczne problemy społeczne, po restrukturyzacji przemysłu realizowano przedsięwzięcia związane z likwidacją ujemnych skutków tych przemian.

Dotychczas zrealizowane inwestycje są skierowane głównie na poprawę bezpieczeństwa oraz pomoc osobom wykluczonym społecznie.

W ramach prac objętych programem zrealizowano:

- Modernizację obiektu Młodzieżowego Dom Kultury przy ul. Łukasińskiego – I etap,
- adaptację budynków przy ul. Mochmackiego i Łukasińskiego na mieszkania socjalne;
- budowę pasażu pieszego łączącego Aleję Pokoju z ul. Iłakowiczówny;
- budowę chodnika w ul. Limanowskiego;
- utworzenie komisariatu Policji w wyremontowanym budynku ul. Łukasińskiego 26;
- Przebudowę i rozbudowę obiektów Miejskiego Stadionu Piłkarskiego Raków – etap I i II;
- Budowę ulicy Legionów na odcinku od ulicy Żłotej do ulicy Hallera w Częstochowie;
- Łącznik ul. Przerwy-Tetmajera z ul. Sieroszowskiego;

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Dla potrzeb oceny efektów programu określono wskaźniki realizacji inwestycji gminnych oraz partnerów gminy, które były ujęte w MPR i realizowały jego cele. Poniższe mierniki zostały wstępnie ustalone przez Biuro Pełnomocnika Prezydenta ds. Rewitalizacji na podstawie ustaleń Zespołu ds. Wdrażania Miejskiego Programu Rewitalizacji oraz wykazu wskaźników określonych w RPOWŚ,

powierzchnia budynków wybudowanych / wyremontowanych / poddanych renowacji i przeznaczonych na cele gospodarcze / edukacyjne / turystyczne / rekreacyjne / społeczne i kulturalne w obszarze rewitalizacji (obiekt powinien realizować minimum 2 cele z wyżej wymienionych)

81 088 m²

długość wybudowanych / wyremontowanych / zmodernizowanych dróg w obszarze rewitalizacji

2 808 m

liczba mieszkań w wyremontowanych / zmodernizowanych budynkach mieszkalnych w obszarze rewitalizacji

1244 szt

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Ratusz Miejski i Odwach przed remontem

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Ratusz Miejski i Odwach

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Dom Duchowieństwa Prawosławnego tzw „Popówka” przed remontem

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Dom Duchowieństwa Prawosławnego tzw „Popówka

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

III Aleja Najświętszej Maryi Panny

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

III Aleja Najświętszej Maryi Panny

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Dodatkowo prowadzone są inne działania, służące ożywieniu Alei Najświętszej Maryi Panny.

W 2007 roku został pierwszy raz zorganizowany Festiwal Sztuki Kulinarnej „Aleja Dobrego Smaku” oraz Targi Bożonarodzeniowe „Gwiazdkowa Aleja” czy też Święto Palmy Wielkanocnej.

Od kilku lat odbywa się „Noc Kulturalna” Jest akcja, w którą włączyły się zarówno instytucje kultury jak również lokale rozrywkowe i gastronomiczne.

Jednym z istotnych przedsięwzięć jest zorganizowanie sztucznego lodowiska początkowo na Rynku Starego Miasta, a od tego roku na Placu Biegańskiego.

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Park im. Stanisława Staszica

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Park im. Stanisława Staszica

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Pawilon B

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Muzeum Kopalnictwa

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Muzeum Kopalnictwa

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

kamienica przy Alei Najświętszej Maryi Panny 24 - przed remontem

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

kamienica przy Alei Najświętszej Maryi Panny 24 - przed remontem

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

ul. Berka Joselewicza

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

stołówka i hostel prowadzony
przez fundację "Adullam"
przy ul. Krakowskiej 34;

ogrzewalnia dla bezdomnych
przy ul. Krakowskiej 80;

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

“Konduktorownia” – siedziba Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

kamienica przy ul. Katedralnej 8- przed remontem

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

kamienica przy ul. Katedralnej 8

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Młodzieżowy Dom Kultury przy ul. Łukasińskiego- Pałac Hantke'go

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

komisariat Policji przy ul. Łukasiewskiego 26

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

„Dom Miłosierdzia” przy ul. Rapackiego 2

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Istotnym i szczególnym systemem motywacyjnym programu rewitalizacji jest uchwała Rady Miasta Częstochowy NR 766/XLVIII/2005 z dnia 29 sierpnia 2005 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Zachęciła ona prywatnych inwestorów do remontów swoich zabytkowych nieruchomości. Dotychczas w związku z działaniem ww uchwały udzielono w sumie 15-tu dotacji na łączną kwotę **980 tys. zł.**

Aleja Najświętszej Maryi Panny 54

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica
- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

Aleja Najświętszej Maryi Panny 73

W efekcie inwestycje na renowację obiektów zabytkowych wyniosły ok. 8,5 mln złotych. Należy zauważyć, że dotacje udzielone w 2007 roku w kwocie 500 tys. zł spowodowały, że prywatni właściciele zabytków ponieśli koszty remontów w kwocie ok. 5,5 mln zł.

Zaledwie 9,2 % finansowy wkład miasta uruchomił prywatny kapitał w wysokości ponad 5 mln zł, co w efekcie przekłada się na poprawę stanu zachowania cennych zabytków, lokalizowanych w obszarze rewitalizacji.

Konferencja

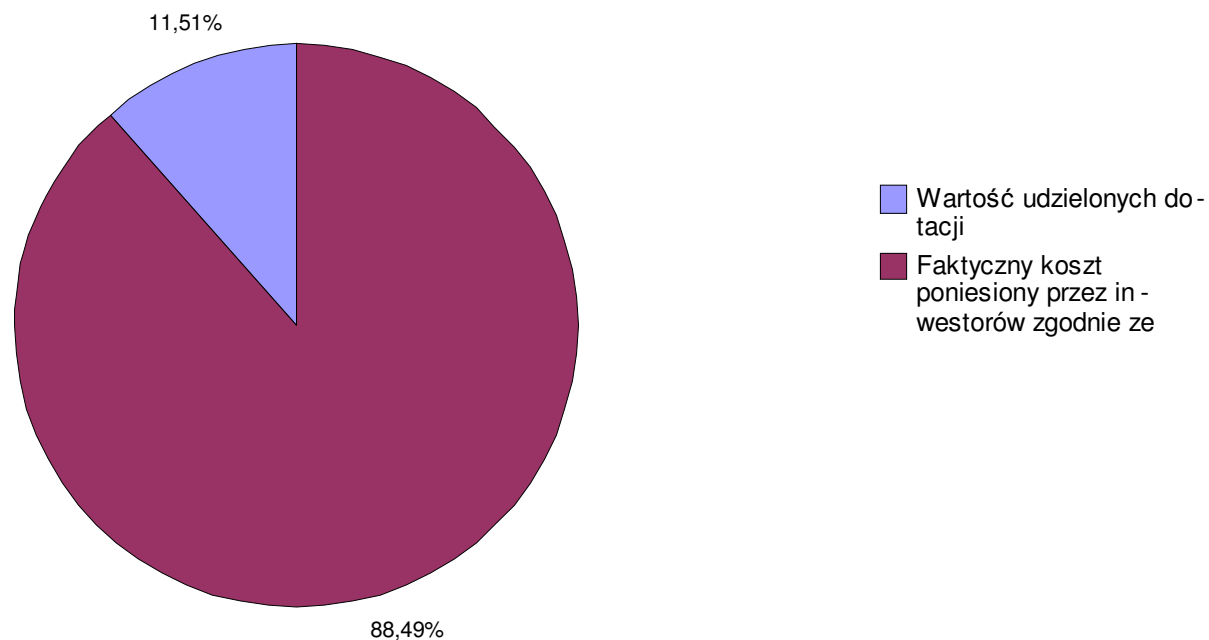
Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica

- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008

DOTACJE NA ZABYTKI 2005 - 2007

Procentowy udział dotacji gminnych
oraz środków prywatnych w latach 2005-2007

Dziękuję za uwagę

Biuro Pełnomocnika Prezydenta

ds. Rewitalizacji

tel. 34 37 07 536

bpr@czestochowa.um.gov.pl

www.czestochowa.pl

MIEJSKI PROGRAM REWITALIZACJI DLA CZĘSTOCHOWY

WDRAŻANIE MIEJSKIEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W wyznaczonych obszarach zaplanowano szereg działań i zadań do realizacji w poszczególnych GRUPACH :

- A. REGENERACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH;**
- B. POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA I ZAPOBIEGANIE PRZESTĘPCZOŚCI;**
- C. REWALORYZACJA ZABYTKÓW;**
- D. WZMOCNIENIE STRUKTURY GOSPODARCZEJ W OBSZARACH REWITALIZACJI MIEJSKIEJ;**
- E. WZBOGACENIE OFERTY KULTURALNEJ I ROZRYWKOWEJ;**
- F. WSPARCIE AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI LOKALNYCH SPOŁECZNOŚCI;**
- G. PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA, ZWALCZANIE CHORÓB;**
- H. REWALORYZACJA I ROZBUDOWA SYSTEMU PARKÓW ORAZ TERENÓW SPORTOWO-REKREACYJNYCH;**
- I. PORZĄDKOWANIE STAREJ TKANKI URBANISTYCZNEJ;**
- J. PONOWNE ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW I OBIEKTÓW POPRZEMYSŁOWYCH;**
- K. POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU PIESZEGO I USPRAWNIEŃ RUCHU KOŁOWEGO W REWITALIZOWANYCH OBSZARACH MIEJSKICH;**
- L. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ;**
- M. INSTRUMENTY PLANISTYCZNE;**

Konferencja

Rewitalizacja przestrzeni publicznych „Main Street”- Główna ulica

- Częstochowa, 16-17 grudnia 2008